

løse og saa se, om den ikke kan blive alligevel. Det er ganske vist ikke saa heldigt, som om Regjeringen havde haft Mod til at tage de simple Konsekventer af at være et Ministerium i en konstitutionel Stat, det vil sige at gaa sin Vej, naar Opløsningen gaar imod. Deraf vil aldeles ikke følge det, som det ærede Medlem for Præsjo Ants 1ste Valgkreds (Scavenius) saa haardt bekæmpe; deraf vil ingenlunde følge, at derfor det modsatte System kommer til at herske her i Landet. Jeg erindrer fuldt vel, at der foruden Ministeriet er en anden Magt, der regjerer her i Landet, Kongen, og det kunde jo strande paa hans Modstand — det negter jeg ikke, et Dieblis —, men jeg ser dog ikke rettere, end at et Ministerium, som ikke kan føre de politiske Forhold her i Landet et eneste Skridt fremad, eller løse en eneste Opgave, som paa alle Punkter har været nødt til at erklære sig renons, at et saadant Ministerium, der saavel med Hensyn til de Love, man ønsker fra Venstre, som dem, man ønsker fra Høire, Intet kan udrette, det maa, naar Opløsningen gaar det imod, bestemt vælge sig ved paany at fortsætte Regjeringen. Det har ikke det Fjerneste at gjøre med Spørgsmaalet om, hvilket System der derefter kommer til at herske. Det bliver et Spørgsmaal for sig selv, som jeg ikke har i Sinde at udtale mig om nu. Men det er den simple konstitutionelle Konsekvent, at naar en Regjering paa Grund af, at den mangler Evne til at føre Noget igjennem, endelig griber til den sidste Udvei, at opløse, saa maa den, naar Opløsningen gaar den imod, gaa sin Vej. Det hører til almindelig konstitutionel Anstændighed. Der kan ikke tænkes Andet, og jeg er overbeviist om, at naar det kommer til Stykket, vil Conseilspræsidenten gjøre det. Jeg betragter ogsaa, hvad Conseilspræsidenten har sagt idag, mere som en Erklæring, hvorved Ministeriet vil bevare sin Frihed, og tror ikke, at det nogeninde kunde falde Conseilspræsidenten ind at erklære, at Ministeriet, naar det efter en Session som denne appellerer til Vælgerne, og Vælgerne forkaste hans Appel, da alligevel, tværtimod al simpel konstitutionel Praxis, vilde blive. Skulde det imidlertid alligevel blive Tilfældet, inder jeg ikke rettere, end at vi maa tage Konsekventen deraf, og saa faae vi maaske 1, 2, 3, 4, 5 Opløsninger, indtil engang det Dieblis kommer, da Pengene slippe op; thi saa hører ogsaa den Fornægtelse op. Nu vil jeg indrømme, at jeg ser nødig, at vi komme ind paa en saadan bitter Kamp. Jeg havde haabet, at det havde været muligt for det nuværende Ministerium at føre Noget igjennem iaar, og jeg havde haabet, at det havde haft Mod til i enkelte Sager, som Befolkningen gjentagne Gange har udtalt sig for, at støtte sig til Folkethingets Mening. Jeg havde haabet det, fordi jeg ikke ønskede denne Kamp. Jeg har aldrig været ivrig for denne Kamp, og jeg har altid holdt paa, at man skulde bruge tempelige Mid-

ler saa længe som muligt. Jeg har aldrig gjort nogen Hemmelighed af, at jeg ikke har nogen stor Beundring for det parlamentariske Princip. Jeg indrømmer villig, jeg er fuldt ud monarkisk i mine Følelser; det gjør jeg ingen Hemmelighed af (Af brydelse). Ja, de Herrer ved Linduet synes maaske ikke om det, men det er dog Tilfældet. Men saa Meget maa jeg bestemt hævde, at naar man i et Land har en Forfatning, bliver Ens individuelle Følelser Nr. 2 og Forfatningen Nr. 1. Naar man har en Forfatning som vor, der giver Folkethinget en saa udstrakt Bevillingsmyndighed, ser jeg ikke rettere end at det er en forfatningsmæssig Nødvendighed, at Regjeringen i Landet i Længden maa kunne arbejde sammen med Folkethingets Flertal. Det Samme har jeg hævdet ifjor og det Samme hævdet jeg iaar og bliver nødt til at hævde; men en vedvarende Strid med Folkethingets Flertal maa enten føre til at Forfatningen springer eller til en Seir for Folkethingets Flertal, der maaske kan være svækkende for Autoritetsprincippet. Jeg siger ikke, at det skal føre til, at Forfatningen springer, og troer det heller ikke, thi jeg troer ikke at vi have Folk, der ere komne saavidt i politisk Umoralitet, at de ville bryde den Ed, de have aflagt paa Forfatningen; men jeg siger, at det er en af de Maader, hvorpaa en saadan Strid kan ende. Jeg har derfor allerede ifjor i Forbindelse med andre ærede Medlemmer søgt at gjøre Mit til, at der fra Regjeringens Side skete en Imødekommen fra oven, en Imødekommen ligeoverfor Folkethingets Flertal. Det havde været den Maade, der havde tiltalt mig mest. Den forrige Regjering vilde ikke, den nuværende kan ikke — ja, saa maa jeg oprigtig tilstaa, at jeg er meget nær ved at opgive Haabet og se Ringen saaledes, at vi efterhaanden kun have Valget mellem, enten at vi kæmpe Kampen ud i sine yderste konstitutionelle Konsekventer eller ogsaa komme vi til Tilstande, som det ikke engang er værd at omtale. Naar det er saaledes, efterat Haabet er glippet om Imødekommen fra de forskellige Regjeringens Side og fra Mindretallets Side, saa ser jeg ikke Andet, end at man kun har det Middel tilbage — og det er man pligtig til at anvende. — for at hævde Forfatningens vedblivende Kraft og Udvikling her i Landet: at sætte Haardt mod Haardt. Jeg ser ikke rettere end at Folkethinget nu, som Sagen staar, efterat alle Forsøg paa Imødekommen og Hensynstagen fra andre Sider synes at være glippede, da, ligesom Regjeringen selv jo synes at ville gaa til de yderste Grændser af sin konstitutionelle formelle Ret, — det synes i det Mindste at stemme med de Erklæringer, vi have hørt — heller ikke vil lade sig stræmme tilbage fra at bruge de yderste konstitutionelle Midler, der staa til dets Raadighed, og et saadant yderste Middel er, at vi ikke gaa ind paa nogen Foranstaltning, som hovedsagelig kun ønskes fra den anden og fra Regje-